

2021 NASUDNONG BADYET

Pagtakda ug balik, Pagbarog Taliwala sa Pagsulay ug Pagbangon: Pagpamuhunan alang sa Lig-on ug Malungtarong Ekonomiya

Isip planong pinansyal sa kagamhanan alang sa epiktibong pagtubag sa COVID-19 nga pandemiya, ang 2021 Nasudnong Badyet nga **PhP4.506 ka trilyon** makatabang sa atong nasud aron makabangon pagbalik pinaagi sa pagsuporta aron mapatuman ang mga proyekto ug programa nga may tag-as nga termino ug malungtarong mga plano ingon man ang mga proyekto nga gitumong sa pagdasig ug pagpalambo sa ekonomikanhong kalihokan sa tibuok nasod.

Bakuna sa COVID-19: PhP70.0 bilyones

Ang maong kantidad gituyo og gahin alang sa mga galastohan ug pagpalit sa bakuna batok sa COVID-19. Tungod kay kini ubos sa Unprogrammed Appropriations, magamit lang kon adunay sobrang koleksyon sa kita, bag-ong tinubdan sa kita o sa aprobadong mga hulam alang sa mga proyektong tinabangan sa mga langyaw nga nasod.

PAGBAROG TALIWALA SA PAGSULAY: Pagpabuhi ug usab sa Kalambuan sa Inprastruktura^{1/}

Programang Build, Build, Build	PhP1.074 T (5.4% sa GDP)
Programa sa Pagpalambo sa Kadalanan	PhP124.5 B
Programa sa Pagdumala sa Baha	PhP101.8 B
Programa sa Pagpreserba sa Asset	PhP66.0 B
Programa sa Pagtukod ug Taytayan	PhP25.4 B
Programa sa Transportasyon sa Reles	PhP49.3 B
Programa sa Yutan-ong Transportasyon Pangpubliko	PhP6.7 B
Programang Inprastruktura sa Kahanginan	PhP4.9 B
Programang Inprastruktura sa Kadagatan	PhP562 M

PAGTAKDA UG BALIK: Ang Pagtubag sa Pandemiya

Mga Regular nga Programang Panglawas

Programa sa Nasudnong Nagseguro sa Himsog nga Panglawas (PhilHealth)	PhP71.4 B
Hinabang Medikal sa mga Kabos nga Pasyente	PhP17.0 B
Programang Panglawas sa Katawhan	PhP16.6 B
Health Facilities Enhancement Program (HFEP)	PhP15.2 B^{2/}
Pagpamakuna alang sa Panglawas sa Pamilya, Nutrisyon, ug Responsableng Pag-atiman sa mga Kabataan sa usa ka Ginikanan	PhP12.2 B

Mga Bag-ong Programa/Proyekto sa Panglawas alang sa Pagtubag sa COVID-19

Probisyon sa:

Ekipo alang sa Personal nga Proteksyon (PPE)	PhP4.7 B
Pagpamalit sa Ekipo Pagtubag sa COVID-19 ug Inprastruktura ubos sa HFEP	PhP4.1 B
Pagpamalit sa mga Bakuna sa COVID-19	PhP2.5 B
Pagpamalit sa RT-PCR Cartridges	PhP1.0 B
Pagpadagan sa National Reference Laboratories	PhP496 M

Mga Proyektong Tinabangan sa mga Langyaw nga Nasod:

Health Systems Enhancement to Address and Limit (HEAL) COVID-19	PhP4.2 B
Proyekto sa Emergency Response sa COVID-19	PhP1.0 B

Pagpanukiduki ug Paglambo:

Pagtukod sa Virology Science Institute of the Philippines	PhP283 M
Pagpaniid ug Pagmonitor sa COVID-19 ug Uban nga mga Respiratoryong Impeksyon	PhP52 M

^{1/}Apil na ang mga proyektong tinabangan sa mga langyaw nga nasod.

^{2/}Apil na ang PhP 5.5 bilyon alang sa pagtukod sa mga nag-unang mga pasilidad ubos sa Unprogrammed Fund, PhP 4.1 bilyon nga alokasyon alang sa pagpamalit sa mga ekipa ug inprastruktura sa COVID-19, ug PhP 1.9 bilyon alang sa mga proyektong pang-medical ug mga inprastruktura nga gipondohan sa Asian Development Bank ug World Bank.

PAGBANGON:

Paghangop sa Kinabuhi Human sa Pandemiya

Balaod, Kahusay nga Pampubliko, ug Seguridad

Pagpadagan sa Philippine National Police	PhP191.5 B
Inusab nga Programa sa Modernisasyon sa Armed Forces of the Philippines	PhP27.0 B
National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC)	PhP19.2 B
Suporta sa Istrateheya Kontra sa Ginadiling Druga	PhP2.6 B

Sosyal Proteksyon

Conditional Cash Transfer Program	PhP106.8 B
Programa sa Serbisyong Tigpanalipod	PhP23.6 B
Pensyon sa mga Kabos nga Senior Citizens	PhP23.5 B
Programa para sa Malungtaron nga Panginabuhian	PhP4.3 B

Edukasyon

Basic Education-Learning Continuity Plan	PhP100.7 B ^{3/}
Universal Access to Quality Tertiary Education	PhP47.2 B
Programang Scholarship alang sa Pagbansay-bansay sa Trabaho	PhP4.1 B
Programang Hinabang Pinansyal alang sa mga Estudyante	PhP1.7 B

Seguridad sa Pagkaon

Mga Serbisyo sa Irigasyon	PhP32.7 B ^{4/}
Nasudnong Programa sa Departamento sa Agrikultura	PhP24.7 B ^{5/}
Kadalanang Gikan sa Uma Paingon sa Mercado	PhP11.7 B ^{6/}
Programa Pagdugang sa Pagkamaindigon sa Bugas Humay	PhP10.0 B

Maayong Pagdumala

Pagpadagan sa Korte Suprema ug sa mga Ubos nga mga Hukmanan	PhP23.9 B
Libre nga mga Serbisyong Legal alang sa mga Kabos ug Ubang Kwalipikadong Mga Kaigsuonan	PhP4.6 B
Philippine ID System	PhP4.3 B
Pag-digitize sa Sistemang Pamuhis	PhP1.4 B

Mga Kahigayonan sa Pagpanginabuhi

Programa sa Panginabuhi ug Hinanaling Pagpanarbaho	PhP20.4 B
Programa sa Hinanaling Pagpa-uli sa mga Kaigsuonan Nanrabaho sa Laing Nasod	PhP6.3 B
Programa sa Pagpalambo sa MSME	PhP2.4 B
Programa sa Pagpalambo sa mga Exports ug Pamuhunan	PhP860 M

Kalikupan ug Pagmalig-on sa Risiko sa Katalagman

Pondo alang sa Nasudnong Pagdumala ug Pagkunhod sa Risiko sa Katalagman	PhP20.0 B
Programa sa Paspas nga Pagtubag	PhP6.4 B
Programa sa Nasudnong Pagpalunhaw	PhP3.2 B
Programa sa Rehabilitasyon sa Manila Bay	PhP1.7 B

Desente nga Pabalay

Proyekto sa Elektripikasyon sa Sitio	PhP1.6 B
Programa sa Panubig ug sa Sanitasyon	PhP1.0 B
Programa sa Pagbalhin sa mga Inormal nga Mga Pamilyang Nagpuyo diha sa Manila Bay	PhP1.0 B
Programa sa Pagatabang sa Pabalay sa mga Biktima sa Kalamidad	PhP1.0 B

^{3/}Nag-apil sa mga Hinabang sa Kagamhanan, Programa sa Komputerisasyon sa DepEd ug Pagpalambo sa Tawhanong Recorso sa mga Kawani sa mga Tulongha-an ug sa mga Sentro sa Pagtulon-an, ug uban pa

^{4/}Nag-apil sa irigasyon sa gagmay nga reservoir ug uban pang sistema sa irigasyon (PhP31.7 bilyon) ubos sa National Irrigation Administration ug mga proyekto sa ginagmayng irigasyon sa DA (PhP1.0 bilyon)

^{5/}Nag-apil sa mga programa alang sa bugas humay, pangisda, mga bilihong tanom, mais, kahayopan, ug organikong agrikultura

^{6/}Nag-apil sa mga proyektong gipondohan sa lokal nga pangagamhanan lamang.

Hinikay sa:

Department of Budget and Management
Budget Information and Training Service
Gihubad ni Oscar M. Labastilla
Gi-edit ni Agnes L. Bonsucan (DBM- RO 7)
ni Dr. Romeo Sitoy Maca
(Director sa Panrehiyong Wikang Filipino,
Cebu Normal University)
ug sa Komisyon sa Wikang Filipino

